

РЕШЕНИЕ

№ 2466

гр. София, 24.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-Г СЪСТАВ, в публично заседание на трети април през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Татяна Димитрова

Членове: Р. М. Найденова
Гюлсевер Сали

при участието на секретаря Алина К. Тодорова
като разглежда докладваното от Р. М. Найденова Въззивно гражданско дело № 20231100503435 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 258 - 273 ГПК.

Образувано е по въззивна жалба, подадена от Л. И. Х., действащ чрез процесуалния си представител, срещу решение № 13591 от 28.11.2022 г. по гр.д. № 44764/2021 г. по описа на Софийски районен съд, 170 с-в.

С цитираното решение е признато за установено по предявените по реда на чл. 422, ал. 1 ГПК искове с правно основание чл. 79 ЗЗД, вр. чл. 98а, ал. 1 ЗЕ, вр. чл. 83, ал. 1, т. 6 ЗЕ, вр. чл. 51 ПИКЕЕ, съотв. чл. 86, ал. 1 ЗЗД от „Електрохолд Продажби“ ЕАД /с предишно наименование „ЧЕЗ Електро България“ АД/, ЕИК: *****, срещу Л. И. Х., ЕГН: *****, че последният дължи на „Електрохолд Продажби“ ЕАД сумата 672,80 лв., представляваща стойност на начислена електрическа енергия за периода от 03.12.2015 г. до 01.03.2016 г., въз основа на констативен протокол № 1014242/01.03.2016 г. за обект на адрес: гр. София, ул. „*****, кл. № 310225201447, за която сума е издадена фактура №0183999868/11.03.2016 г., ведно със законната лихва върху тази сума, считано от 02.10.2020 г. до окончателното ѝ изплащане, и сумата 205,03 лв. - обезщетение за забава в размер на законната лихва за периода от 23.09.2017 г. до 23.09.2020 г., за които суми е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК по ч. гр. д. № 47649/2020 г. по описа на СРС, 170 състав.

Във въззивната жалба се излагат подробни съображения, че решението е неправилно, незаконосъобразно, необосновано, постановено в несъответствие със събраните доказателства. Излагат се подробни аргументи в подкрепа на твърденията за недължимост на процесните суми. Моли се решението да бъде отменено, а предявените искове да бъдат отхвърлени изцяло, като се присъдят направените пред двете инстанции разноски.

В установения от закона срок, въззиваемият „Електрохолд Продажби“ ЕАД, не е депозирал отговор на въззивната жалба.

Софийски градски съд, като обсъди събраните по делото доказателства, становищата и доводите на страните, съгласно разпоредбата на чл. 235, ал. 2 ГПК, намира от фактическа и правна страна следното:

Жалбата е подадена в срока по чл. 259, ал. 1 ГПК и е процесуално допустима, а разгледана по същество - неоснователна.

Първоинстанционното решение е валидно и допустимо, налице е постановен диспозитив в съответствие с мотивите на решението. При произнасянето си по правилността на решението съгласно чл. 269, изр. второ от ГПК и задължителните указания, дадени с т. 1 от ТР № 1/09.12.2013 г. по т.д. № 1/2013 г. на ОСГТК на ВКС, въззивният съд е ограничен до релевираните във въззивната жалба оплаквания за допуснати нарушения на процесуалните правила при приемане за установени на относими към спора факти и на приложимите материално правни норми, както и до проверка правилното прилагане на релевантни към казуса императивни материално правни норми, дори ако тяхното нарушение не е въведено като основание за обжалване. Не се установи при въззивната проверка нарушение на императивни материално правни норми. Първоинстанционният съд е изложил фактически констатации и правни изводи, основани на приетите по делото доказателства, които въззивният съд споделя и на основание чл. 272 ГПК, препраща към тях, без да е необходимо да ги повтаря.

Относно правилността на първоинстанционното решение, въззивният съд намира наведените с въззивната жалба доводи за неоснователни.

Съгласно правилата за разпределение на доказателствената тежест ищецът следваше да установи при условията на пълно и главно доказване, че спорното право е възникнало, в случая това са обстоятелствата, свързани със съществуването на договорни отношения между страните за доставката на електрическа енергия, съдържанието на което включва възникнало в негова полза право за коригиране размера на отчетената електрическа енергия, предпоставките за неговото упражняване /наличието на неизправност в средството за търговско измерване, довело до неизмерване на ел. енергия/, както и че размерът на сумата съответства на договорения механизъм.

От приетите по делото доказателства се установява, че на 01.03.2016 г. е бил съставен констативен протокол № 1014242 /КП/ в който е установена промяна в схемата на свързване. По този начин ел. енергията не се отчитала коректно.

По делото е приета СТЕ, от която се установява, че е осъществен нерегламентиран достъп, респективно промяна в схемата на свързване, което води до неотчитане на потребена ел. енергия през присъединението.

Съгласно разпоредбата на чл. 83, ал. 1, т. 6 ЗЕ устройството и експлоатацията на електроенергийната система се осъществяват съгласно норми, предвидени в правилата за измерване на количеството електрическа енергия /ПИКЕЕ/, регламентиращи принципите на измерване, начините и местата за измерване, условията и реда за тяхното обслужване, включително реда и начините за преизчисляване на количеството електрическа енергия при установяване на неизмерена, неправилно и/или неточно измерена електрическа енергия или за която има измерени показания в невизуализиран регистър на средството за търговско измерване, реда и начина за обслужване на средствата за търговско измерване, както и създаването, поддържането и достъпа до регистрираните от тези средства база данни.

Неоснователни са изложените във въззивната жалба оплаквания, че предвид влязлото в сила решение по гр. д. № 13550/2016г. на СРС, 29 с-в, с което съдът е признал, че въззивникът не дължи ел. енергия за част от същия процесен период, то и искът по настоящето дело следва да бъде отхвърлен като неоснователен. В решение № 115/20.09.2017г. по т. д. № 1156/2016г. ВКС е прието, че крайният снабдител е освободен от задължението да доказва реално потребеното количество електрическа енергия.

Съгласно възприетото в Решение №118/18.09.2017 по дело №961/2016 на ВКС, ТК, II т.о., постановено по реда на чл. 290 от ГПК, крайният снабдител на електрическа енергия не дължи да доказва виновно поведение на абоната при доказано неточно отчитане на електромера на клиента и извършено преизчисление на сметката му след влизане в сила на измененията и допълненията на чл.83, ал.1, т.6 и чл.98а, ал.2, т.5 от Закона за енергетиката /ЗЕ/, направени със Закона за изменение и допълнение на ЗЕ /обн.ДВ, бр.54/2012г., в сила от 17.07.2012г./ и след влизане в сила на Правилата за измерване на количеството електрическа енергия /ПИКЕЕ/ /обн. ДВ, бр.98/2013г., в сила от 16.11.2013г./.

Във всички случаи на неизмерена или неточно измерена доставена електроенергия, правото на доставчика на електрическа енергия да извърши едностранно корекция не е предпоставено от доказването на виновно поведение на потребителя, довело до неизмерването или неточното измерване на доставената електроенергия, тъй като корекционната процедура цели възстановяване на настъпилото без основание имуществено разместване, а не да ангажира отговорността на потребителя за негово виновно поведение.

С изменението в Закона за енергетиката с ДВ чл.54/12г. съществува законово основание крайният снабдител да коригира сметката на клиент при доказано неточно отчитане на потребената електрическа енергия, ако е изпълнил задължението си по чл.98а, ал.2, т.6 и по чл.83, ал.1, т.6 ЗЕ за предвиждане в общите условия на договорите на ред за уведомяване на клиента при извършване на корекция на сметка и на правила за измерване на количеството електрическа енергия /ПИКЕЕ/, регламентиращи принципите на измерване, начините и местата за измерване, условията и реда за тяхното обслужване, включително за установяване случаите на неизмерена, неправилно и/или неточно измерена електрическа енергия и за извършване на корекция на сметките за предоставената електрическа енергия, само поради обективния факт на констатирано неточно отчитане или неотчитане на доставяната електроенергия.

Съгласно съдебната практика, ако в ОУ в противоречие с чл. 98а, ал. 1, т. 6 ЗЕ, не е предвиден ред за уведомяване на клиента при извършване на корекция на сметка, това нарушение е пречка потребителят да бъде поставен в забава относно задължението си да заплати корекцията, но не може да послужи като основание да се отрече дължимостта на сумата, когато това задължение се установява по съдебен ред, поради което и тези възражение на въззивника са неоснователни.

В чл. 17 и чл. 18 и чл. 49, ал. 2 от ОУ доставчикът е предвидил реда за уведомяване на потребителя на ел. енергия за извършената корекция, който в случая е спазен. След приемане на ПИКЕЕ и при предвиждане в Общите условия на ред за уведомяване, при

установено неправомерно въздействие върху средството за търговско измерване е налице въведено законово основание крайният снабдител да коригира сметката на негов клиент. В разглежданата хипотеза в чл. 17, ал.2 от действащите Общи условия на ответното дружество е установено задължение за последното за уведомяване на потребителя за сумите, които дължи, а редът за това е определен в чл. 49, ал.2 от тези общи условия. В посочения смисъл е решение № 118 от 18.09.2017 г. по т.д.№ 961/2016 г. на ВКС, II ТО, постановено по реда на чл. 290 ГПК, в което е прието, че в Общите условия на доставчика е предвиден ред за уведомяване на потребителя на електрическа енергия за извършената корекция, поради което неоснователни са оплакванията във въззивната жалба.

Исковият период обхваща 03.12.2015 г. – 01.03.2016 г., през който е действал ЗЕ с измененията и допълненията, извършени със ЗИДЗЕ, обнародвани в ДВ бр.54/2012 г., в сила от 17.07.2012 г., както и след влизане в сила на ПИКЕЕ. СРС е изложил подробни мотиви за приложимите към настоящия случай разпоредблi, които настоящият състав изцяло споделя и препраща към тях, без да е необходимо да ги преповтаря.

В чл. 47 – чл. 51 ПИКЕЕ са регламентирани две хипотези, при които е допустимо извършването на корекции на сметки на потребителите при неизмерена, неправилно и/или неточно измерена електрическа енергия и начините, по които следва да бъде осъществено преизчисляването на количеството потребена такава. Първата хипотеза е при констатирано обективно неизмерване, неправилно или неточно измерване, а втората хипотеза – е при субективно въздействие върху измервателната система. И в двете хипотези се съставя констативен протокол, подписан от представител на оператора и потребителя, респ. от заместващи го две независими лица, присъстващи като свидетели.

Втората визирана група обхваща случаите, при които при извършената проверка е установено нарушение на целостта и/или функционалността на измервателната система, добавяне на чужд елемент – обстоятелства, които предполагат наличието на външна намеса, при която се променя схемата на свързване, какъвто е и разглежданият случай, като извършената промяна в дадената хипотеза е довела до неотчитане на потребената от абоната електрическа енергия за обекта.

По делото е изслушана и приета СТЕ, която установява, че описаното в протокола води до незаплащане на ползваното от обекта на потребителя количество ел. енергия. Ето защо, неоснователни са оплакванията във въззивната жалба, че не се установява промяна в схемата на свързване, която до води до пълно неотчитане на ел. енергията.

Както се установи от констативния протокол за извършената проверка на СТИ и от СТЕ, се касае за нерегламентиран достъп, респективно промяна в схемата на свързване, което води до неизмерване на количествата потребената ел. енергия, чрез изменение на ел. схема на нормално измерване през електромер, което е дало основание на дружеството да направи законово предвидената корекция, като изготви необходимата справка за коригиране на сметката и да издаде корекционна фактура.

Съгласно приетата СТЕ, неоспорена от страните, в периода 90 дни преди проверката не са извършвани проверки за изправността на СТИ. При липса на доказателства за

предходно извършена проверка на уреда за търговско измерване, както е в случая, периодът на корекцията е ограничен нормативно до 90 дни назад, именно с цел да бъде ограничена възможността за неоснователно обогатяване и на двете страни по правоотношението, предвид вероятността неизмерената или неточно измерената електрическа енергия да е, както за малък период от време преди констатацията, така и в пъти повече от 90 дни. Предвидената регламентация относно обсъждания въпрос в чл. 48, ал.1 ПИККЕ не въвежда санкция за потребителя, а разпределение на риска от обективно установено неточно отчитане на СТИ между страните по доставките на електрическа енергия.

В Решение № 111/17.07.2015 г. по т.д. № 1650/2014 г.; Решение № 173 от 16.12.2015 г. по т.д. № 3262/2014 г. на ВКС, ТК, II т.о.; Решение № 203/15.01.2016 г. по т.д. № 2605/2014 г. на ВКС, ТК, I т.о.; Решение № 118/18.09.2017 г. по т.д. № 961/2016 г., II т.о., ТК е прието, че по силата на чл. 83, ал. 1, т. 6 ЗЕ е предвидено законово основание за доставчика на електрическа енергия едностранно да коригира сметките на потребителите, само поради обективния факт на констатирано неточно отчитане или неотчитане на доставяната електроенергия. Предвидена е възможност за едностранна корекция на сметките на потребителите във всички случаи на неизмерена или неточно измерена доставена електроенергия, като с оглед конкретната причина за неизмерването или неточното измерване е предвиден начин на извършване на корекцията. Тази процедура въвежда обективни правила за измерване на доставената, но неизмерена или неточно измерена електрическа енергия, като освобождава доставчика от задължението да докаже периода на неточното измерване и реално потребеното количество електроенергия.

Ето защо, в настоящия случай е установено съществуването на фактическото и правно основание за начисляването на корекционна сметка за процесния период.

Неоснователни са изложените във въззивната жалба оплаквания относно приложимата поасителна давност. Действително в мотивите на ТР № 3 от 18.05.2012г. по тълк. дело № 3/2011г. на ОСГТК на ВКС е прието, че вземанията на топлофикационни, електроснабдителни и водоснабдителни дружества, както и на доставчици на комуникационни услуги съдържат изброените признаци на понятието, поради което са периодични плащания по смисъла на чл. 111, б. „в“ ЗЗД и за тях се прилага тригодишна давност. Задълженията на потребителите на предоставяните от тези дружества стоки и услуги са за изпълнение на повтарящи се парични задължения, имащи единен правопораждащ факт - договор, чиито падеж настъпва през предварително определени интервали от време, а размерите им са изначално определяеми, независимо от това дали отделните плащания са с еднакъв или различен размер.

Настоящият съдебен състав приема, че претендираните задължения по корекционните процедури, въпреки че са задължения към електроснабдително дружество, не попадат в категорията периодични плащания, тъй като не носят част от посочените в тълкувателното решение белези на периодични вземания, а именно нямат характера на повтарящи се и нямат предварително определен падеж. Тези задължения настъпват само, ако след извършени проверки на СТИ е констатирано неточно или непълно отчитане на потребената

електроенергия. По отношение на задълженията по корекционни процедури следва да бъде приложена общата пет годишна погасителна давност.

Поради съвпадане изводите на двете съдебни инстанции, решението следва да се потвърди.

По разноските:

На основание чл. 273 вр. чл. 78, ал. 3 ГПК жалбоподателят следва да бъде осъден да заплати на въззиваемия сумата от 100 лв., представляваща направените във въззивното производство разноски.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 13591 от 28.11.2022 г., постановено по гр. д. № 44764/2021 г. по описа на Софийски районен съд, 170 с-в

ОСЪЖДА Л. И. Х., ЕГН: ***** да заплати на „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД, ЕИК *****, на основание чл. 78, ал. 3 ГПК вр. с чл. 273 ГПК сумата от 100 лв., представляваща направените във въззивното производство разноски.

Решението е окончателно и не подлежи на касационно обжалване, съгласно чл. 280, ал. 3, т. 1 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____